

JESTE LI ZNALI?

- **DA JE NAZIV *EDUKACIJSKI REHABILITATOR* RANIJE POZNAT POD NAZIVOM *DEFEKTOLOG*?**

Termin ***defektolog*** koji u samom svom nazivu sadrži negativnu konotaciju (*defekt: manjak nečega, nedostatak*) je promijenjen u naziv ***edukacijski rehabilitator*** s objašnjenjem da edukacijsko rehabilitacijska znanost (ranije defektologija) u svom radu ne polazi od teškoće djeteta/osobe, već promatra individuu kao biopsihosocijalnu strukturu i usmjerava se na poticanje njenog punog potencijala.

• ŠTO PODRAZUMIJEVAMO POD POJMOVIMA INTEGRACIJA I INKLUZIJA?

Integracija označava smještaj djeteta s teškoćama u razvoju u redovan sustav odgoja i obrazovanja uz pripremu djeteta za taj sustav, dok inkluzija označava sveobuhvatno uključivanje djece s teškoćama u razvoju, ne samo u odgojno- obrazovni sustav već i u širu društvenu sredinu. Ona podrazumijeva pripremu i prilagodbu sustava, promjenu sredine, promjenu stavova sudionika inkluzije i uklanjanje prepreka koje onemogućavaju optimalni razvoj potencijala sve djece.

Inkluzija se odnosi na sve one koji su na neki način drugačiji ili diskriminirani.

• TKO SU DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU?

Prema Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 90/10) djecom s teškoćama smatraju se:

- djeca s oštećenjem vida,
- djeca s oštećenjem sluha,
- djeca s poremećajima govorno- glasovne komunikacije,
- djeca s promjenama u osobnosti uvjetovanim organskim čimbenicima ili psihozom,
- djeca s poremećajima u ponašanju,
- djeca s motoričkim oštećenjima,
- djeca sniženih intelektualnih sposobnosti
- djeca s autizmom
- djeca s višestrukim teškoćama,
- djeca sa zdravstvenim teškoćama i neurološkim oštećenjima (dijabetes, astma, bolesti srca, alergije, epilepsija i sl.).

- **DA REPUBLIKA HRVATSKA PROCES OBRAZOVNE INTEGRACIJE DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU PODRŽAVA VIŠE OD 30 GODINA?**

Usvajanjem ključnih međunarodnih dokumenata koji promiču ljudska prava, promiče se ideja o skrbi i zaštiti ranjivih društvenih skupina, posebice djece i učenika s teškoćama u razvoju. Republika Hrvatska je usvojila „Konvenciju o pravima djeteta“ i „Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom“ koje za primarni cilj imaju razvoj i promicanje inkluzivnog obrazovanja. Osim toga, zaštita, poštovanje i promicanje ljudskih prava je zadatak koji proizilazi iz Ustava Republike Hrvatske, te u skladu s tim i postojećim zakonima na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja svoj djeci/ učenicima osigurava se slobodno i odgovarajuće obrazovanje sukladno njihovim sposobnostima i mogućnostima, pa tako i djeci/ učenicima s teškoćama u razvoju u najmanje restriktivnoj okolini i da to, kada je god moguće bude redovan vrtić/škola.

- **DA JE INKLUZIJA DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU NASTALA KAO ODGOVOR DRUŠTVA NA PODIZANJE DRUŠTVENE SVIJESTI U PRAVCU UKLANJANJA DISKRIMINACIJE I OSIGURAVANJA PRAVA NA RAZLIČITOST I JEDNAKE MOGUĆNOSTI ZA SVU DJECU?**

Inkluzija je proces koji podrazumijeva boravak i edukaciju djece s teškoćama u razvoju zajedno sa djecom tipičnog razvoja. Djeci s teškoćama u razvoju su u tom slučaju pružene prilike suživota, igre i učenja koje mogu dobiti samo unutar redovnog okruženja:

- učenje i uvježbavanje socijalnih vještina (promatranje, imitacija i doticaj sa djecom tipičnog razvoja)
- uzori među vršnjacima za usvajanje vještina i ponašanja
- razvoj socijalnih vrijednosti, pogleda na svijet i opće sposobnosti
- utjecaj na buduće mentalno zdravlje djeteta
- podučavanje djece kako da kontroliraju agresivno ponašanje
- pomoć pri razvijanju spolnog identiteta
- veće samopoštovanje zbog boravka u redovnoj grupi
- pozitivan utjecaj na buduće obrazovno postignuće

Naravno, podrazumijeva se da posebne sadržaje (terapije, instrukcije) dijete dobija izvan skupine/ razreda.

- **DA PRAVILNIM PROVOĐENJEM INKLUZIJE I OSIGURAVANJEM SVIH UVJETA ZA NJENO PROVOĐENJE KORISTI IMAJU SVI NJENI SUDIONICI?**

- Djeca tipičnog razvoja imaju prilike za učenje o razlikama, stječu veće samopoštovanje zbog pomaganja drugima, uče nove socijalne vještine jer imaju interakciju s djecom različitih sposobnosti, bolje razumiju različitosti i osjetljiviji su prema potrebama drugih. Također, stječu i spoznaje da pojedinac može prevladati svoje teškoće i tako postići uspjeh.
 - Roditelji djeteta s posebnim potrebama dobijaju osjećaj da je njihovo dijete prihvaćeno, da dobija onoliko koliko je moguće ali i informacije o djetetu u usporedbi s drugom djecom.
 - Roditelji djece tipičnog razvoja imaju prilike razvijati poznaju o individualnim različitostima među djecom i načinima na koji pojedine obitelji rade sa svojom djecom koja imaju posebne potrebe, kao i otkrivanje novih puteva i načina za međusobnu podršku.

- **DA SU POZITIVNI STAVOVI NJENIH SUDIONIKA JEDAN OD NAJVAŽNIJIH ASPEKATA USPJEŠNE INKLUZIJE?**

Kao odgovor na ovo pitanje referirat ćemo se na riječi predstavnika humanističke pedagogije za odgoj i obrazovanje Singera, koji tvrdi kako možemo mijenjati forme škola i vrtića, satnicu, programe i planove, možemo izgraditi moderne škole i vrtiće, stvoriti manje skupine i razrede, imati opremu prema posljednjem stupnju tehnike; možemo organizirati savjetovališta i uvesti nova odgojno- obrazovna sredstva, *ali ako nismo okrenuti ljudima-odgojiteljima/učiteljima, djeci, učenicima, roditeljima- da sami sebe mijenjaju, da se usmjeravaju u proces trajnog smislenog orijentiranja, sva su ova organizirana nastojanja uzaludna.*

Mi kao pojedinci možemo utjecati na promjenu u sebi, mijenjanje naših stavova kroz informiranje i edukaciju o inkluziji i djeci s teškoćama u razvoju, o njihovim pravima i mogućnostima.

INKLUZIJA= JEDNAKI U RAZLIČITOSTIMA

Pripremile edukacijske rehabilitatorice: Mia Perković i Marija Petričević